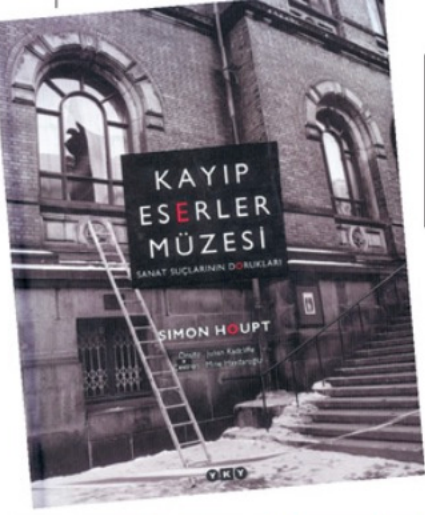

Kayıp hazineler!

Caravaggio
"Aziz
Francesco..."

Monet "Pourville" kumsalı

Yasemin
Bay

Yapı Kredi Yayınları tarafından yayımlanan "Kayıp Eserler Müzesi" adlı kitap sanatın 'suç dünyası'na göz atıyor. Simon Houpt'un yazdığı kitabın önsözü Kayıp Sanat Eserleri Kayıt Bürosu Yönetim Kurulu Başkanı Julian Radcliffe'e ait. Kayıp sanat eserlerinin tüm dünyada izini süren Kayıp Sanat Eserleri Sanat Bürosu, 1991'de kuruldu. 200 binden fazla kayıp ya da mülkiyeti tartışmalı eserleri içeren bir veritabanına sahip. Kayıp sanat eseri deyip geçmemek gerek. Bu konu oldukça çetrefilli. FBI bir yılda çalınan eserlerin ortalama değerinin 6 milyar dolar olduğunu açıklıyor. Interpol'un 2006 yılı verilerine göre ise şimdiye kadar çalınan eserlerin yalnızca yüzde 10'u ele geçirilebildi. Radcliffe konuya dair şöyle bir çözüm öneriyor:

'Veritabanı oluşturulmalı'

"Çok para söz konusu, organize suçlarla bağlantılar mevcut, kaybettiğimiz kültürel mirasımız yeri doldurulamaz.

İtalya dışındaki ülkelerde sanat eseri hırsızlığı öncelik taşıyor. Çözüm, en azından teoride, çalınmış sanat eserleri için uluslararası bir veritabanı oluşturmakta yatıyor."

Kitap bir yandan sanat hırsızlığına karşı neler yapılabileceğini anlatırken bir yandan da sanat hırsızlığının türlerini örnekliyor. Tarihin önemli hırsızlıklarına da değiniliyor. Mesela 1911 yılında "Mona Lisa"nın, 2004'te Munch'ın "Madonna" ve "Çığlık" tablolarının, Goya'nın, Turner'ın, Manet'nin, Caravaggio'nun, Matisse'in çalınan tablolarının öykülerini anlatıyor.

Türkiye'de ise bakıldığına çok vahim derecede sanat hırsızlığı durumu söz konusu değil otoritelere göre. Öte yandan pek çok hırsızlık olayı yaşanmıyor da değil. En büyük sorun ise Türk resminde bir envanter olmayışı. Bu nedenle pek çok kayıp resmin izi sürülemiyor. Üzücü olansa çalınan sanat eserlerinin birçoğunun hâlâ bulunamamış olması!

Klimt "Kadın Portresi"

FBI verilerine göre, yılda 6 milyar dolarlık sanat eseri hırsızlığı yapılıyor. Interpol verilerine göre ise bugüne dek çalıntı eserlerin sadece yüzde 10'u bulundu

"Mona Lisa" 1991'de çalıntıktan iki yıl sonra bulundu.

234 resim çöpe gitti!

■ 25 Mayıs 2003 tarihinde Arda Sanat Galerisi'nden 22 tablo çalındı. Bu tabloların arasında Şefik Bursalı, Bedri Rahmi, Zeki Faik İzer, Fevzi Karakoç gibi ressamların eserleri yer alıyordu.

■ Gözde Sanat Galerisi'nde 2003'teki soygunda aralarında Hayati Misman, Hanefi Yeter gibi ressamların eserlerinin olduğu 11 tablo çalındı.

■ Ressam Nevhiz Tanyeli'nin kaybolan resimlerinin hikâyesi şaşırtıcı. 2003'te bir akıl hastası sanatçının evinin önünden 234 resmini çaldı. Hırsız, resimleri Cihangir'dekilere dağıttı. Resimleri alanlar ise hepsini çöpe attı. Tanyeli'nin tam 234 resmi çöpe gitti.

■ 2005'te Resim Heykel Müzesi'ndeki Hoca Ali Rıza'nın tablosunun çalınmış olduğu, yerinde de kötü bir taklidinin bulunduğu ortaya çıktı. Ayrıca 1983'te Kenan Evren'in müzeyi ziyareti sırasında bir Fikret Mualla bir de İlyaz Repin tabloları çalındı.

■ 2006'da Adnan Turani'nin İlayda Sanat Galerisi'nde sergilenen bir tablosu çalındı.

■ 4 Nisan 2007'de Birgün gazetesinde yayımlanan habere göre ise sanat hırsızlığı Ankara Kara Harp Okulu'na uzanıyor. Kara Harp Okulu'na ait müzede Sami Yetik'in tablosu çalındı. Tablo sonra bulundu ve müzeye getirildi.

■ İrlanda'dan çalınan Gabriel Metsu'nun bir tablosu Türkiye'de bulundu ve Resim Heykel Müzesi'ne yediemin olarak teslim edildi. Yıl 1983. İrlanda ile sanat eserinin iadesine dair herhangi bir anlaşma yapılmamış olmasına rağmen müze yetkilileri tabloyu iade ettiler.

■ Maria Kılıçoğlu'nun 3 heykeli yaklaşık 3 yıl önce çalındı.

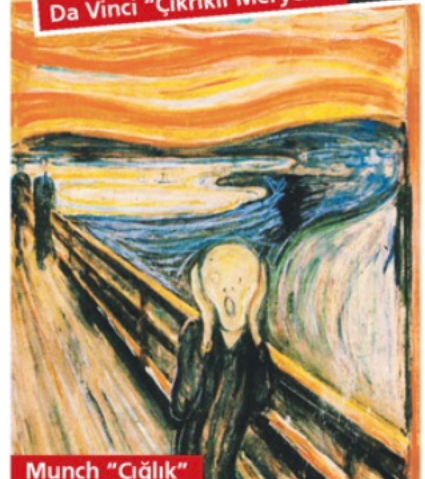
■ Urart Sanat'ta 1989'da yapılan Rafet Ekiz sergisinde sanatçının bir tablosu çalındı.

■ Teku Sanat Galerisi'nden yaklaşık 2,5 yıl önce adeta bir kamyon dolusu tablo çalındı. Birçok eserin arasından özellikle Komet, Adnan Turani gibi ünlü ressamların tabloları seçildi. 200 tablo hâlâ kayıp.

■ 3-4 yıl önce modacı Vural Gökçaylı'nın evinden Orhan Peker tablosu çalındı.

Da Vinci "Çıkrıklı Meryem"

Munch "Çığlık"